

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Angelos per solam suam essentiam & intellectum omnia intelligere
senserunt Durandus & Nominales. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

Respondeo dicendum, quod species per quas angeli intelligunt, non sunt a rebus acceptæ, sed eis connaturales. Sic enim oportet intelligere distinctionem spiritualium substantiarum & ordinem, sicut est distinctio & ordo corporalium. Suprema autem corpora habent potentiam in suam naturam totaliter perfectam per formam. In corporibus autem inferioribus potentia materia non totaliter perficitur per formam, sed accipit nunciam, nunc aliam formam ab aliquo agente. Similiter & inferiores substantiæ intellectiue, scilicet animæ humanæ habent potentiam intellectiue non completam naturaliter: sed completur in eis successiue per hoc, quod accipiunt species intelligibiles a rebus. Potentia verò intellectiua in substantiis spiritualibus superioribus, id est, in angelis, naturaliter completa est per species intelligibiles connaturales in quantum habent species intelligibiles connaturales ad omnia intelligenda quæ naturaliter cognoscere possunt. Et hoc etiam, ex ipso modo essendi huiusmodi substantiarum apparet. Substantiæ enim spirituales inferiores, scilicet animæ, habent esse affine corpori in quantum sunt corporum forma, & ideo ex ipso modo essendi competit eis ut a corporibus & per corpora suam perfectionem intelligibilem consequantur, alioquin frustra corporibus vniuntur. Substantiæ vero superiores, id est, angeli sunt a corporibus totaliter absolute immaterialiter, & in esse intelligibili substantiales: & ideo suam perfectionem intelligibilem consequuntur per intelligibilem effluxum, quo a Deo species rerum cognitarum acceperunt simul cum intellectu naturali. Vnde Augustinus dicit 2. super Genesim ad litteram, quod cetera quæ infra angelos sunt, ita causantur ut prius fiant in cognitione rationalis creaturæ, ac deinde in genere suo.

Ad primum ergo dicendum, quod in mente angeli sunt similitudines creaturarum, non quidem ab ipsis creaturis acceptæ, sed a Deo qui est creatorum causa, & in quo primo similitudines rerum existunt. Vnde Augustinus dicit in eodem lib. quod sicut ratio qua creatura conditur, prius est in verbo Dei, quam ipsa creatura quæ conditur, sic eiusdem rationis cognitio prius fit in creatura intellectuali, ac deinde est ipsa conditio creaturæ.

Ad secundum dicendum, quod de extremo ad extremum non peruenit nisi

per medium. Esse autem formæ in imaginatione, quod est quidem sine materia, non tamen sine materialibus conditionibus, medium est inter esse formæ quæ est in materia, & esse formæ quæ est in intellectu per abstractionem a materia & a conditionibus materialibus. Vnde quantumcunque sit potens intellectus angelicus, non posset formas materiales reducere ad esse intelligibile: nisi prius reduceret eas ad esse formarum imaginationum: quod est impossibile, cum careat imaginatione, ut dictum est. Dato etiam quod posset abstrahere species intelligibiles a rebus materialibus non tamen abstraheret, quia non indigeret eis, cum habeat species intelligibiles connaturales.

Ad tertium dicendum, quod cognitio angeli indifferenter se habet ad distans & propinquum secundum locum. Non tamen propter hoc motus eius localis est frustra. Non enim mouetur localiter ad cognitionem accipiendam, sed ad operandum aliquid in loco.

Concl. vsio est, Angeli non intelligunt per species a rebus acceptas sed per species sibi innatas & connaturales: cuius veritas sequenti disput. magis explicabitur.

DISPVT. CC.

An species Angeli intelligant.

Angeli per solam suam essentiam, & intellectum omnia intelligere senserunt Durandus & Nominales cap. 1.

Communis sententia cap. 2.

Iudicium de utraque sententia cap. 3.

CAPVT I.

Angeli per solam suam essentiam, & intellectum omnia intelligere senserunt Durandus & Nominales.

Praesens controuersia est de principio, quo Angelus intelligit, aut visionem elicit, an sit nuda essentia sua, & intellectus, vel indigeat specie aliqua addita ipsi intellectui, ut ea formatus intellectus eliciat intellectionem: tum etiam, quæ rationales species Angelo conueniant. In qua questione mirum non est varia esse Theologorum placita: est enim res hæc a sensu remotissima, & proinde vix aliqua certa coniectura de ea sumi potest: referam igitur singulatim omnium sententias, ut saltem nobis appareat, quæ illarum minus rectæ philosophiæ, & rationi aduersetur.

Prima opinio est eorum, qui dicunt angelum absque vlla specie innata, vel adquisita sola sua essentia, & intellectu esse fundum ad intelligendum, quæcumque intelligit cognitione propria, & (ut aiunt) quiditativa rei. Ita tradiderunt Durandus in 2. d. 3. q. 6. n. 17. & seq. Gabr. in ead. d. q. 2. a. 2. concl. 2. Gabr. & 3. & 3. primæ parte conclus. 2. & 3. Ocam in 2. q. 15. Ocam. cõd. 1. ubi docet de omni intellectu etiam hominis, & in ead. quæst. in solutione q. 14. §. his visis, speciatim id docet.

